

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.
Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

Az oroszországi éhínség, amelynek nagy méreteiről és rettenetességéről napról-napra újabb híreket olvashatunk, a nagyhatalmak főtanácsát is fellépésre készíti. Elhatározta az ügy megvizsgálását, s az annak eredményéhez képest való segítségnyújtást. Ismerjük a főtanács elhatározásokban és cselekvésekben való gyorsaságát. Éppen ezért joggal aggódunk, nem érkezik-e segítsége ez esetben is későn, mikor már az emberek millióinak az éhség miatti pusztulása, esetleg még más nagy szerencsétlenségek is hirdetni fogják

a régi mondás örök igazságát: aki gyorsan ad, kétszeresen ad!

A görög-török kérdésben a főtanács egyetértésének, összeműködésének erős hiánya szintén szembeszökően megmutatkozott. Az angolok Konstantinápolynak a görögök által való megszállását — erős ellentétben a franciákkal — kevesen elleneztek. Nem valószínű, hogy a törökök iránti rokonszenvből tették volna. Anglia mindig ismeretes volt szívós és erős érdek-politikájáról. Ebben a mostani állásfoglalásában is tehát messzireható politikai törekvésnek a részletét kell látnunk, melynek körvonalai teljességükben csak ezután fognak kibontakozni.

fajtestvéreinket cserbenhagyjuk. S nem lehet semmiképpen ok arra, hogy a tetszetősnek látszó jelszó hirdetőinek szándékait, személyét meg ne vizsgáljuk, s ne érdeklődjünk, ki az, aki akar, s azt miért akarja?
— a. — ó.

A termés.

„Ki mint vet, úgy arat.
Ha ocsut vetsz, gazt aratsz.”

Arany igazságok, amelyeknek gyakran látjuk a példáját. Mégis sok olyan gazda van, aki semmit sem ad az éféle arany igazságokra. Megy a maga megszokott uján.

Konkoly és más gyommag van a buzában, minek azt kitriörözni, kiostálni. Hátha úgy sem kel ki. Különbben is olyan kevés, ami benne van, hogy az számba sem jöhet. Vagy, csak egy kicsit üszöges a buzája, nem is igen látszik. Nem érdemes ennyiért a pácolással, kék gálicozással vesződni. Ha az Isten akar, úgy is adhat belé; kedvező idő mellett így is üszögmentes lehet.

Ilyen és ezekhez hasonló okoskodásokkal untatják le a maradi gazdák magukat. Amikor aztán cséplésre kerül a tavaly elvetett mag termése, szomorkodva látják, hogy harmadrésze konkoly és más gyommag s hogy a buza is fekete az üszögtől. A termése pedig fele annak, mint a mennyi a gondos gazdának termett. Így vagy nem eszik a termelő egy falat jó kenyert s nem is tudja tisztességes árért értékesíteni gabonáját, vagy tiszteres munkát kell ráfordítania, hogy buzáját a gyommagvaktól s az üszögtől megtisztítsa.

A gondos gazda vetésre szánt gabonáját jól megérleli. (A kenyérnek valót zsengén kell vágni.) Már csépléskor megkezdí a jövő évi termés alapvető munkáját. Gabonájának legelejét, legszebb részét külön választja, gondosan kezeli, száraz helyen tartja, nehogy megdohosodjék s részben vagy egészben elveszítse csira-képességét. Majd — előbb szelelő rostán, utána pedig konkolyválasztó hengerrostán (triörön) — gondosan ártostálja, hogy abból minden idegen mag kitisztuljon. Azon fölül buza-vetőmagját, a vetés előtt, kék gáliccal megpácolja, hogy így az üszögtől is megtisztuljon. Ha a föld is jól el van készítve, a gyomoktól meg van tisztítva és az imént jelzett módon előkészített vetőmag kerül abba, jó idejében; biztos lehet minden gazda, hogy szép tiszta és nagyobb hozamu gabonát fog aratni a jövő évben.

A gabonának a gyommagvaktól való megtisztítása, a meglevő gépek birtokában, oly egyszerű és annyira közismertes, hogy kár volna annak részletezésére bár egy szót is vesztegetni.

Olyanok azonban lehetnek már többen, akik az üszög ellen való pácolásnak a módját nem ismerik, vagy nem éppen a könnyebb módját ismerik. Szolgáljanak tájékoztatásul a következők:

Mérjük ki 100 liter vizet. Merítsünk ki abból 6 litert. Ezt főzzük fel s a forró vízben oldjunk fel 1½ kilogramm rézgálicot (kék gálicot). Ezt az oldatot öntsük bele a már kimért vízbe és abban elegyítsük jól el. Ez 1½%-os gálicoldat, amely épp elég erős arra, hogy az üszög-spórákat elölje, a buzának pedig meg ne ártsen.

A vetésre szánt buzát részletenként kosárba

Kell-e Székely Szövetség?

Nyári rekkenésben, ha olykor szélfúvást kerekedik, felkavart port, a nagy melegtől korán lesorvadtt faleveleket, s egyéb giz-gazt vág az arcunkba. Megtelik vele orrunk, szánk, fülünk. Után, nyilvános helyeken jártunkban-keltünkben így csapódik hozzánk olykor-olykor egy hír, olyan, a milyent itt-ott mostanában is suttognak. Valami lesz, mordják, valaki, vagy valakik nagy dologra készülnek, lesz valami, ami még nem volt. Székely Szövetség lesz, szemben a Magyar Szövetséggel; s az lesz csak az igazi.

Nem igen tudjuk, kik akarják ezt, s mit akarnak vele, de mégis elmondhatunk róla néhány őszinte szót, éppen anuak az alapján, a mit nem tudunk róla, s a mit tudunk egyebekről.

Mit tudunk először is? Tudjuk, hogy a Magyar Szövetség, a hogy a viszonyok megengedték, Erdélyszerte mindenütt megalakult. Kimordották, elmondották a vidéki — éppen a székelyföldi — szervezetekben is, a központi alakuló nagygyűlésen is, hogy ebben a tekintetben székelység és magyarság egyet jelent; a szövetség programjává teszi az összes magyar nyelvű fajtestvérek kulturájának, közgazdaságának, politikai érdekeinek — a törvényes kereteken belül — való védelmét. A Magyar Szövetségnek ez az elhatározása általában minden megnyilvánulás alkalmával egyértelmű volt, s az mindenképpen csak helyeselhető. Az itt élő székelység, magyarság kulturája, nyelve, érzülete teljesen egy és azonos, mindezek az évszázadok együttes küzdelmeiben, mindenféle törekvéseiben teljesen egybeforrtak. Ezzel szemben homályos és kétes adatokat előkotorászó, bizonytalan eredményekkel végződő történet-tudósi vitatkozásokról, bogaraskodásokról itt nem lehet szó, annak semmi jelentősége, értelme nincs.

De nem lehetne székelységet és magyarságot gyakorlatilag sem elválasztani, megosztani. Ki és meddig székely, ki és meddig magyar? A nyelv és kultúra közös, a viselet időnkint minden népéül változott, sok helyen más nép viseletével cserélődött fel. Terület? Hát az a most itt lakó székely, aki valamilyen ok miatt ma vagy holnap kénytelen más nemzetiségek lakta vidékre költözni, attól kezdve nem lesz többé székely, s a szövetség figyelme, védelme nem illeti e meg?

Pedig így elkeveredve élnek székelyek és magyarok, mindenfelé, más megyékben is. Vagy ezzel szemben székely-e az az idegen nemzetiségű, idegen kulturájú polgártársunk, aki véletlenül a Székelyföldön lakik? Ezek, s több hasonló méltányos és helyes szempont miatt határozta el a Magyar Szövetség minden tagozata (székelyek és magyarok együttesen), hogy székelységet és magyarságot egynek tekintve, együtt akar értük dolgozni.

Ez, amit erről a dologról tudunk. Amit nem tudunk, hogy kik miért, miféle mentő szándék által vezetettve akarnak külön székely szövetséget teremteni, mikor a meglevő Magyar Szövetségben minden székely és magyar ember egyformán helyet talál. Illetve egyet mégis tudunk erről is. Hogy ez új eszmének egyik érdemes (?) hirdetője, apostola most ideiglenesen éppen szünetelő itteni laptársunk eltávozott szerkesztője volt, a kiről szólva, most könnyű szerrrel rámutathatnánk, miért nem kivántunk vele szóvitába elegyedni, mert — ugy-e? — a csendes nemtörődés, részvétlenség is éppen elég volt ellene argumentumul? Kivüle lehetnek még — igazán nem tudjuk, kik, de valószínűnek látszik — lehetnek a terv hirdetői közt olyanok, akik a meglevő szövetségben személyük, egyéni ambíciójuk érvényesítéséhez elég teret nem kaptak. De fontos-e ilyen kérdésekben a személyi hiúságok ápolása, fel lehet-e ülni ilyenek megosztó törekvéseinek? Mert az is még kétségtelenül bizonyos, hogy aki ezt akarja: megosztást akar, bizonyosan nem azért, mert azt akarja bebizonyítani, hogy nem igaz a régi mondás: egyesülésben rejlik az erő, hanem bizonyosan azért, mert tudja, hogy igaz.

Ismételjük tehát, nem igen tudjuk, ki és mit akar ezzel az új törekvéssel, de amit tudunk és elgondolhatunk e kérdésről, éppen elég, hogy azt mondjuk, mindenki vizsgálja meg gondosan, mikor sor kerül rá, mi az, amit akarnak, miért akarják, s kik azok a kik akarják? Mert az, amit ebben a kérdésben, mint talán egyetlen komolyan tetsző érvet hallottunk, hogy ha kevesebben kevesebbek részére kérünk, azt biztosabban megkaphatjuk, nem lehet ok arra, közügyben ilyesmi elég ok sohasem lehet, hogy távolabbi, szebb, közös cél felé törekvésekről lemondhassunk, véreinket,

töltjük, a gálicos vízbe mártjuk, egy-két percig benne tartjuk, hogy jól átnedvesedjék s azután kiterítjük, hogy elvetésre megszáradjon. — Ezt az eljárást azoknak ajánlom, akik kevesebb buzát vetnek el.

A nagyobb mennyiségű buza-vetőmagnak ilyen módon való pácolása sok időbe kerülne.

Gyorsabb s könnyebb módja ennek az, hogy a buzát deszka-padlóra, vagy betonozott (cementezett) alapra öntjük s átlapátolás közben a gálicos vízzel öntözzük szűrővel ellátott öntözökanna segítségével annyira, hogy a buza megnedvesedjék. Utána párszor még átlapátoljuk, nehogy vagy egy szem szárazon maradjon. Később vékonyan elterítjük s kellő szikkadás után zsákokba merjük. Az így előkészített buza másnap akár kézzel, akár géppel elvethető.

Ha valaki néhány éven át így készíti el a vetőmagját, az annyira megtisztul, hogy később már nem is lesz szükséges a pácolás.

Sz. Szakáts Péter.

A vármegye közigazgatási bizottsága

augusztus havi ülését, mult havi ülésének határozatához képest: 10 ikén d. e. 9 órától kezdődőleg tartotta meg a vármegyház k's tanács-termében.

Cornea Tamás dr. prefectus elnökölt, aki az ülést röviden megnyitván, Biró Dénes vármegyei főjegyző az alispáni havi jelentést terjesztette elő. Eszerint a közigazgatási ügymenet július hóban rendes volt. Gróf Nesselrode Károly dr. árvaszéki elnököt saját kérése folytán a kir. bírósághoz helyezték át, s mint ilyen a helybeli kir. járásbíró vezetője lett. Az árvaszéki elnöki állás jelenleg betöltetlen. Geszti Mór árvaszéki irodatiszt eltávoztván, helyébe július elsejével a vármegye prefectusa Zayzon Zoltán volt vármegyei irodatisztet rendelte be. Morvay Endre felfüggesztett alispán fegyelmi ügyében július 26-ikán Oana dr. miniszteri tanácsos a vizsgálatához szükséges kihallgatásokat a helyszínen elvégezte; felsőfoku határozat azonban még nincs. Ugyanakkor Sziblán György polgármester nyugdíjazása is megtörtént. Az alispánhelyettes főjegyző a mult hóban a parajdi és okládi járási ügykezelést megvizsgálta, az észlelt hiányok és kisebb szabálytalanságok eloszlátása érdekében az intézkedést megtette. Pop Ágoston parajdi szolgabíró ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot is elrendelte, s ezenkívül hivatali állásából felfüggesztette.

A jelentéssel kapcsolatban Mezei Ödön dr. bizottsági tag a *héjjasfalva-udvarhelyi vicinális vasút részvényei* ügyében intézett kérdést az alispán-helyetteshez. A törzsrészvények nagyobb része a vármegye egyes községeinek tulajdonában vannak, melyek évek óta semmi osztalékot nem kaptak, sem az igazgatóság dolgairól nincs tudomásuk. Biró főjegyző kijelentette, hogy az ügyben sürgősen tájékozik, s az eredményről jelentést tesz. Németh Albert a pénzügyigazgatóság főnöke felvilágosításképpen megjegyzi, hogy a vármegyei részvények az adóhivatalnál vannak őrizetben.

Szabó Gábor a vonatok járásának megváltoztatása, s kedvezőbb csatlakozás biztosítása érdekében kíván a bizottsággal előterjesztést tétetni. A prefectus kijelentette, hogy ez irányban már tett megfelelő javaslatokat.

Németh Albert miniszteri tanácsos tűrhetetlennek találja, hogy némely házban éjjelente sokáig fennmulatnak, zenéléssel, vigadozással a többi lakó nyugalmát zavarják. Oly intézkedést kívánna tétetni, hogy ez elő ne fordulhasson, s a fennmulatás, zenélés lehetőleg 10 óra után tiltva legyen. Kifogásolja az utcák este idején való sötétetését is. Az előbbire nézve a prefectus megjegyzi, hogy ilyen intézkedés a személyes szabadságba való tulságos beleavatkozás lenne, a magánlakás joga szenvedne sérelmet. Végül az

alispánt utasították, hogy ez ügyben a városi hatóságtól szerezzen tájékozódást s a bizottságnak tegyen jelentést.

Szabó Gábor a kivágott hus árának magaságát teszi szóvá, mire az alispánhelyettes kijelenti, hogy a polgármestert megfelelő intézkedésre már előbb utasította. (Azóta az újabb maximálás már meg is történt.) Hlatky Miklós bizottsági tagnak a hadi özvegyek és árvák segélyei illetve nyugdíj i ügyében tett kérdésére a főjegyző majd a pénzügyigazgató nyilatkoztak; a kifizetés késedelmesége az eljárás bonyolultsága, az ellátást igénylők nagy száma (6000—7000) miatt van, s a kiutalt összegeket az adóhivatalok a pénzkészlet hiánya miatt nem tudták mindig pontosan fizetni. A helyzet javulása várható.

A pénzügyigazgatóság havi jelentését Németh Albert min. tanácsos adta elő. Július hóban a vármegye területén egyenes adóban befolyt 117.740 leu, fogyasztási adóban 433.233 04, bélyeg- és jogilletékekben 96 928 48, állami egyedáruságból 270.582 82 leu; ezekből és a többi kisebb tételből 985.030 13 leu volt az állam bevétele, kiadás pedig 410.351 45 leu. Megemlítette még a jelentés, hogy Vancu György áll. számvédelmi főnököt Aradra helyezték át, Binder Samu pü. főbiztos pedig Máramaroszigetre és Kheil József biztosat Herkulesfürdőre. A számvédelmi főnöki állás még betöltetlen, a két utóbbi helyére Kubanek Márton és Putnoki Márton főbiztosokat helyezték át. A hadi kölcsönkötvények lebélyegzése alkalmával 12.279.200 kor. értékű rendes és 4.900.750 kor. értékű lombardirozott kötvényt jelentettek be.

Az árvaszéki elnöki jelentésből kitűnt, hogy az egyre szaporodó ügyforgalmat az — újabban még az elnökkel is megfogytakozott — személyzet lebozolyítani teljesen képtelen. Ezért sürgős személyzet-szaporítás és kiegészítő alkalmazása iránt tettek intézkedést.

A Magyar Szövetség szervezeti szabályzata.

A Magyar Szövetség intéző bizottsága a júliusi nagygyűlés határozata folytán kiadta a szövetség szervezeti szabályzatát és programját. A programot magát több alkalommal ismertették. Most szükségesnek látjuk a szervezeti szabályzatot eredeti szövegében közölni, sok érdeklődés kielégítésére, sok esetleges félreértés eloszlátására.

1. Románia egész magyarsága, mint egységes és azonos nemzeti kisebbség egy összefogó, általános politikai szervezetben, a Magyar Szövetségben egyesül.

2. A szervezet címe: *Magyar Szövetség*. Központja: *Kolozsvár*. Nyelve: *Magyar*. Pecsétje: *„Magyar Szövetség, Kolozsvár, 1921“*

3. Cél: *Románia egész magyarságának, mint egységes nemzeti kisebbségnek képviselete.*

4. A cél elérésére szükséges eszközöket a Nagygyűlés, illetőleg a Magyar Szövetség központi választmánya és központi intézőbizottsága esetenként határozza meg.

5. A szövetség tagja minden 20 évet betöltött magyar férfi és nő, akit az illetékes járási vagy városi választmány szabályszerű eljárással tagjai közé felvesz és hozzájárulás végett fokozatosan a megyei és központi választmányhoz bejelent. Sem a felvételt, sem pedig az elutasítást megokolni nem kell.

6. Minden tag magyar nemzeti kisebbségi, állampolgári és egyéb törvényes és természetes jogai gyakorlására nézve élvezi azt a pártfogást és támogatást, melyet a Szövetség nyújthat, tanácskozó, indítványozó és szavazó joggal bír a megfelelő gyűléseken; választó és választható. Köteles azonban a Szövetség érvényben levő rendelkezései és a szervezeti és más szabályok hű és becsületes megtartására, s az előirt erkölcsi, szellemi és anyagi kötelezettségek pontos és rendes teljesítésére.

7. A Szövetség szervezete: a) a Nagygyűlésre,

A tanfelügyelő bejelentette, hogy a tanítók nyugdíjazása ügyét ezentul a pénzügyminiszterium keretében levő nyugdíj-igazgatóság fogja intézni. A mult hóban áthelyezték Győrfi István áll. tanítót Homoródszentmártonból városunkba, Fazekas Dénest Alsóboldogfalváról Vargayara, Papp Samut és Pappné Szőke Máriaat Székelyderzséből Alsóboldogfalvára, Mihályfalvi Máriaat pedig Agyagfalváról Felsőrákosra.

A közegészségügy július hóban javult, a skarlát-járvány majdaem megszűnt, tifusz-esetek szörványosan fordultak elő. A trachoma járvány ellenben elég elterjedt; a legtöbb eset Atyha, Korond, Ége, Aisó és Felsőófalva községekben fordult elő. Ezentul a községek a körorvosok részére ingyenes fuvarral nem tartoznak, mert az állam ezeknek 400 leu havi fuvarilletményt ad. A kutak tisztítása nagyon szükséges.

Az állategészségügy kedvezőtlen volt; sertéspestis, rühkór, juhhimlő, lépfene, száj- és körömfájás fordultak elő, továbbá az okládi járásban a legelőn levő borjak közt itt-ott vérhas is. A vásárokrá nagy felhajtás történt, adás-vétel azonban kevés. Az állatok ára igen alacsony.

A bizottság a kormánytól kéri, gondoskodjék, hogy az összes községi és körjegyzőkhöz a telefont bevezessék. Az államépítészeti hivatal jelentésével kapcsolatban Bartalus Izsák bizottsági tag a figyelmet felhívja a szentdemeteri uton levő nagykendi hidra, mely évek óta leromlott, s most a közlekedés az ideiglenes hidon is lehetetlen.

A városi tanács olyan értelmű határozatát, hogy a kiutalt lakásokért a lakáshivatal fokozat szerint 5—15—30 leu összegeket szedhessen, nem hagyták jóvá, mert a hivatali költségeit más alkalmasabb és méltányosabb módon lehet biztosítani. Az ülés végén még több községi és magánügyet tárgyaltak meg.

b) a Központi-, Megyei, Járási, illetve Városi választmányokra, a) a Központi választmány által választott intéző-bizottságra, valamint a fenti szervezetek útján alkotott bármilyen bizottságra, szakosztályra vagy ilyenekre oszlik.

8. A Szövetség rendes nagygyűlést legalább két évben egyszer a Központi választmánytól meghatározandó időben és helyen esetleg meghívás alapján tart. A meghívót a napirend jelzésével három héttel előbb a Megyei-, Járási, illetve Városi választmányokhoz szét kell küldeni és hirlapilag is közölni kell. Rendkívüli közgyűlést a Központi választmány kezdeményezésére, vagy valamelyik Járási vagy Városi választmányok a tárgy előterjesztésére írásban megokolt és a Megyei választmány által is támogatott kívánatára 15 napi hirdetéssel csak a központban lehet tartani. Egyazon tárgyban három Megyei választmány egyesített kívánatára a rendkívüli közgyűlést össze kell hívni. A nagygyűlés tagjai: a Központi-, Megyei-, Járási- és Városi választmányok tagjai és az utóbbi két választmánytól minden megkezdett 5000 tag után küldött két-két külön képviselő. A kiküldötteknek igazoló levéllel kell ellátva lenniük. A gyűlés nyilvános, de 20 tag írásos kívánatára zárttá is alakulhat. Érvényes határozat hozatalára a központi tisztviselőkn kívül legalább 40 jogosított tagnak kell jelen lennie. Ennek hiányában az e körülmény jelzésével 15 nappal későbbre a fentiek szerint kihirdetett újabb nagygyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határoz. (Folyt. köv.)

Vicinális vonatunk érkezési és indulási rendje legújabbban a következő: Reggel Székelyudvarhelyre érkezik 7 óra 30 perckor, indul 8 óra 30 perckor, délután érkezik 15 óra 30 perckor (3 óra 30 p.), indul 16 óra 10 perckor (4 óra 10 p.). Egyidejűleg a fővonalak közlekedésének rendjében is több változást tettek.

Az egységes középiskola tárgya és óraterve.

A magyar felekezeti főtanhatóságok által az egységes középiskola számára az 1921—22. iskolai évre megállapított tárgya és óraterve a szülők tájékoztatása végett az alábbiakban közöljük:

I. Alsó tagozat (I—IV. osztály).

Sorsz.	Tantárgy	I.	II.	III.	IV.
1.	Vallásstan	2	2	2	2
2.	Magyar nyelv	4	4	3	3
3.	Román nyelv	4	4	3	3
4.	Német nyelv	—	3	3	3
5.	Történelem	2	2	2	2
6.	Földrajz	3	2	3	2
7.	Természetrész	3	2	—	—
8.	Vegytan	—	—	—	3
9.	Fizika	—	—	3	—
10.	Számítás	5	4	3	3
11.	Szabadkézi rajz	2	2	2	2
12.	Közg. és jogi ism.	—	—	—	2
13.	Egészségtan	—	—	—	2
14.	Szépírási	1	1	—	—
15.	Gyorsírás	—	—	2	1
16.	Ének	1	1	1	1
17.	Torna	2	2	2	2
Összesen		29	29	29	21

II. Felső tagozat (V—VIII. osztály).

Felozlik gimnáziumi szakra és reál-szakra. A jövő iskolai évben a reálszak csak az V. osztályban nyílik meg. A felső tagozat tárgya és óra terve ez:

Tantárgyak	Gimn. tagozat				Reál tag.
	V.	VI.	VII.	VIII.	
1. Vallásstan	2	2	2	2	2
2. Magyar nyelv	3	3	3	3	3
3. Román nyelv	3	3	3	3	3
4. Német nyelv	3	3	3	3	3
5. Francia nyelv	3	3	3	3	3
6. Latin	6	6	4	4	—
7. Történelem	3	3	3	3	3
8. Természetrész	3	3	—	—	3
9. Vegytan	—	—	—	—	3
10. Természettan	—	—	4	4	—
11. Mennyiségtan	3	4	3	2	3
12. Filozófia	—	—	—	2	—
13. Szabadkézi rajz	—	—	—	—	2
14. Élet-egészségtan	—	—	2	—	—
15. Gyorsírás	1	—	—	—	1
16. Testgyakorlás	2	2	2	2	2
Összesen	32	32	32	32	31

Hogy az V. osztályban a szülő gimnáziumi, vagy reálszakra irassa e be gyermekét, erre nézve irányadó szempont lehet, hogy a gimnáziumi érettségi vizsgálat általában főiskolákba való felvételre, a reáliskolai érettségi vizsgálat azonban csak a műgyetemre és a tudományegyetemnek matematika-természettudományi karára, nemkülömben a bányászati, erdészeti és gazdasági akadémiára való felvételre jogosít. A szülők tanulmányozzák át ezt az óraterveket, hogy a felső tagozatra való beiratásnál tudjanak nyilatkozni, hogy gyermekük a gimnáziumi, vagy a reál-szakot választja e.

A látszat világa.

A lázas sietés korszakában élünk. Ugy viharzik körülöttünk az élet, hogy alig van időnk megállni egy percre és körülnézni: mi van itt, amit megragadva, megértőbbek lehetnénk egymással szemben. De mi közönnyel megyünk tovább egymás mellett. S ez még a jobbik eset, mert hiszen az ember ezer meg ezer módját ismeri annak, hogy miképpen szerezzen magának előnyöket a mások rovására. Ha az embereket ebből a szempontból figyeljük meg, vagy nagyon elszomrodunk, vagy nagyon jól mulatunk rajtuk: mindez csak attól függ, mennyire viseljük szívünkön az emberiség jövőjéért boldogságát. Ha csak magunkkal törődünk, valamennyien átlagossá válunk és megalkuszunk az élettel. Ilyen módon üressé válik a társadalmi élet és értékké válik az, aki a formások alkalmazásában meglehetősen jártasságra tesz szert. Ma már az emberek nem tudják, hogy mi az igazi élet. Ez nem tűr semmiféle affektáltságot, hanem levetkőzi a kendőzöttséget, nevén nevezi a lélek minden sötét lakóját és odaállítja magát az emberek elé: „Ime, ez vagyok én! Vess meg, kicsinyeljed le; gúnyold ki vágyaimat, mond hiábavalónak nemes törekvéseimet, de ha nemcsak te, hanem veled az egész világ nevetné is eszményeimet: mégis én vagyok az igazi élet.” Ez a program csak hősiességnek szól, de átalakítja az egész jövőjéért életünk képét.

Ebben a jövőjéért életben a műveleket szolgáló hivatalnok is felfedezné az emberben az embert és úgy munkálna, mintha nem is azért a mindennapi fehérebb vagy barnább kenyérért dolgoznék, hanem csak azért, hogy mindenki más boldog legyen, — s boldog lenne ő is. A hadviselt nemzetek fiai azt mondanák egymás közt: lehetetlen, hogy ártatlan vérontás, égő bánatkönnye okozása lenne a nemzetek hivatása, — és elkezdene nekik kisebbségi jogok és népek önrendelési jogának emlegetése nélkül is egyetértésben élni. Egyre nagyobb megértés lenne és folytonos ráébredés arra, hogy minden egyes ember joga, becsülete oly drága, hogy az emberi méltóságon aluli dolog a másikat abban korlátozni. A szeretet alapján kiküszöböltetnék az állandó feszültség, mert bár a szeretet nem socialis elv, de alkalmas arra, hogy mint a joga alapozott államok korlátozó elve, egy magasabb, — még az állami életben is tul levő világ felé nevelje a lelkeket. A béke nem átmeneti állapot lenne, amelyben a minél éberebb egymás ellen való fegyverkovácsolás adatnak ki jelszavul, hanem igazi: beteljesedés, amelyben nem maradnak hátra áhító hiányok, meg nem oldott viszonylatok és be nem töltött vágyak. Akkor nem a gazdasági, társadalmi, politikai viszonylatok kedvezőbb alakulatától várnánk mindent, hanem az ember indulatvilágának megváltoztatásától. És akkor meghallanák a Hargita tövében ülő gondba merült, öreg, székely-atyafiak is a nagylelkűség világának örömeit és aduák szájáról szájra

mint egy szebb világ dalát: „Nem kell többet gyűlölni!” — Ha valaki most jönne ezzel az üzenettel hozzánk, akinek szava olyan fascináló erejű, hogy nem kérdeznénk, csak mennénk szava után: micsoda összeomlások lennének nemzeti hű dicsekvésekben, aspirációkban, hogy porladnának szét nemzetmentő öngyűlöletek és hogy nyomulna helyükbe a krisztusi világ! Hogy ez mit jelentene: meglátásunk, ha mindenki egy szent fogadást tenné: Én ennek a világnak üzenetmondójává leszek!

Igy jutunk el a látszat világából a valódi jószág világába, ahol nem számít az, hogy látszólag meddig tudjuk a nemeslelkűséget imitálni s ahol nem folytonos tiltakozásra van szükség, amellyel egymás amugy is érzékeny lelkét csak még jobban ingereljük, hanem szüntelen jóakaratra, amellyel a köteles jóindulatban is a spontán szeretet kezdőfokát törvöljük. Erre azonban nem a görnyedő lakajok, hanem a hősiesség, öntudatos lelkek képesek, mert ez az üzenet „nem a világból való”.
Jeszenszky József.

Előleges színházi jelentés.

— Erdélyrészi szinikerület. — Igazgató: Fehér Imre. —

Tisztelettel értesitem Udvarhely város és vidéke szinpartoló közönségét, hogy művészi nivón álló elsőrendű előadásaimat 1921. évi szeptember hó 1-én, csütörtökön kezdem meg.

A színtársulat névsora:

Hölgyek:

- F. Csók Vilma, soubrette primadonna,
- L. Benes Tusi, soubrette,
- Kerényi Irén, coloratur énekesnő,
- Beck Róssi, drámai hősnő,
- Harmati Jolán, drámai szende,
- Boross Mancsi, énekes naiva,
- Szepessy Klárka, táncosnő,
- Bera Róssi, anya és komika,
- Szepessy Anna,
- K. Mihály Jolánka,
- Páll Vilma,
- Keresztesi Mancsi,
- Marossy Gézi,

Urak:

- Fehér Imre, hős,
- Marosi Géza, jellem és énekes bonvivánt,
- Borovszky Oszkár, opera-énekes,
- Gaál Sándor, táncos komikus,
- Szécsy Nándor, táncos naturbursch,
- Szepessy Manó, tenorista,
- Légrády Pál, buffó komikus,
- Zöldi Ákos, színész és énekes,

Zsombory Sándor,
Kiss Oszkár,
Szabó István,
Krémér Jenő,

kar és segédzsinészek.

Művezetőség:

Fehér Imre,
igazgató, főrendező.

Marosi Géza, Vákár Vilmos,
általános rendező. igazgató-megbízott.

Huber Ernő, titkár,
Puskás Zoltán, karnagy,
Puskás Zoltánné, pénztárosnő,
Szécsy Nándor, ballet-mester,
Boros Pál, színház-gazda,
Szepessy Manó, ügyelő és könyvtárnok,
Kiss Jenő, kellékes 2 segéddel,
Kovács György, diszletmester 2 segéddel,
Fábián Sándor, színházi szabó.

Műsor:

Operák: Parasztszerelem, Hoffmann meséi, Hercegisasszony.

Operettek: Lili bárónő, Farsang tündére, Ezüst sirály, Cseregyerekek, Offenbach, Marcsa katonája, Csavargóleány, Favorit, Pünkösdi rózsák, Cigány grófnő, Csékbakter, Buesu-keringő. Reprizek: Casanova, Cornevillei harangok, Svihákok, Gésák, Fuzsitus kisasszony, Tatárjárás, Erdészány, Stambul rózsája, Pillangó főhadnagy stb.

Dráma és vígjáték újdonások: Legszebb kaland, Lányom, Utolsó csók, Szerelem vására, Görögtűz, Tűzpróba, Francia négyes, Éva és a férfiak, Silvio lovag, Gyermektragédia, Hattyu, Apám felesége, Menyasszony. Reprizek: Taifun, Fedóra, Kaméliás hölgy, Szókimondó asszonyság, Pálinka, Sasfók stb. stb.

Bérleti felhívás! Tisztelettel kérem a t. bérelni szándékozó közönséget, tekintettel a számos előjegyzésre, hogy igényeiket — amennyiben megbizottam, Vákár Vilmos ur személyesen nem tisztelgetett volna, — nála, Bukarest-szálloda, bejelenteni sziveskedjenek.

Bérlet árak: Páholy 20 előadásra 1200 lei, Oldalszék 20 előadásra 280 lei, Tamlásszék 20 előadásra 260 lei. A kiadott szelvények 30 hirdetéses előadásra érvényesek, azután hatályukat veszítik. A bérletárak Vákár urnál előre fizetendők.

Napi rendes helyárak: Páholy 70 lei, Oldalszék 16 lei, Tamlásszék 15 lei, Kőrszék 13 lei, Zártszék 11 lei, Földszinti állóhely 7 lei, Erkély ülő 10 lei, Karzati állóhely 5 lei.

Ugy a bérlet, mint a napi árakban mindenemű adó bennfoglaltatik.

Nagyérdemű közönség! Egész Erdély és Bánát területén a legolcsóbb helyárakat én állapítottam meg és tettem ezt azért, hogy anyagiilag teljesen hozzáférhető legyen a színház és tömeges látogatásukkal lehetővé tegyék nagy anyagi áldozatokkal összevágatott művészi társulatom ekzisztenciáját.

Kérjük a t. közönséget, hogy kiadó szobáikat Vákár Vilmos urnál bejelenteni sziveskedjenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri:

Fehér Imre,
erdélyrészi szinigazgató.

Az agrárreform megyei bizottsága a földbirtok reform-törvény végrehajtásával kapcsolatban a városi tanácsnak, illetve a községi elöljáróságoknak az alábbi szövegű hirdetményt küldötte közhírré tétel céljából: Tudomására hozzuk ezúton is a földbirtokos uraknak, a városoknak és politikai községeknek, intézeteknek, alapítványoknak, iskoláknak, stb., hogy az Erdélyre vonatkozó és a Monitorul Oficial 93. számában közzétett agrárreform-törvény 65. cikke értelmében az elöljáróságok utján megküldött nyomtatványokon (nyilatkozatokon) kötelesek f. hó 30. áig mindama birtokaikat művelési ágak szerint csoportosítva (szántó, kaszáló, rét, erdő, stb.) bejelenteni, amellyel a megye területén valamint a megye területén kívül is rendelkeznek. A nyilatkozatok négy példányban a tulajdonosok, vagy törvényes képviselőjük által aláírva, az illetékes járásbíróhoz terjesztendők be. A nyilatkozatokban felveendő az összes 50 holdon felüli birtokok, kitéve az egyes művelési ágakat.

HIREK.

Augusztus 13

Osánki József meghalt. Részvétellel értesültünk, hogy Csánki József szakiskola igazgatója, az itteni ipari szakiskola tanára f. hó 8-ikán, 58 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. A tevékeny, életerős férfit évekkor ezelőtt súlyos betegség támadta meg. Ennek dacára hivatását, erejének minden megfeszítésével, buzgósággal igyekezett betölteni. Családjá iránt, ki hosszas betegségében ritka önfeláldozással ápolta, általános a részvét. Temetésén nagy közönség volt jelen.

A hőség az utóbbi napokban évek óta nem tapasztalt magas fokra hágott, esütörtökön és pénteken 58° Celsiust mutatott a hőmérő. Ennek következménye, hogy a kukorica, sarju, a lábán perzselődik le, az emberek a hőségtől ájuldoznak, betegek lesznek. Ezzel kapcsolatban arra figyelmeztetnek, hogy állandó meleg vidékeken, pl. Olaszországban a hatóságok a közönséget a rosszullét elkerülése érdekében figyelmeztetik, hogy az igen magas hőség idején az utcán járkálástól tartózkodják, a katonaságnak pedig a künnjárás egyenesen meg is tiltják.

A város több utcájának kövezését befejezték. A városi tanács újabb tervbe vette, hogy a Regina Maria piacnak (Deák-tér) az emlékoszloptól az új ut felé eső részén egy 60 m. hosszú és átlag 20—22 m. széles betonozást fog készíttetni a napi- és hetipiac elárúsítói számára.

Daday Gerő festőművészt, az ismert esztétikai író a székelykereszturi áll. tanítóképző-intézethez rajztanárrá nevezték ki. Daday kiváló egyénisége, elismert művészete gazdagodását jelenti az egész vármegye kulturális, művészi életének.

A repatriálni szándékozók az utóbbi napokban a magyar kormány 3 hónapos tilalmi rendelete sok nyugtalanságot okozott. Vannak, akik házukat eladták, lakásukba új lakó költözött, holmijuk nagyobb részét már összecsomagolva várták a kitelepülő vonat indulását. Az ügyben legújabbban a magyar kormány egy intézkedése némi enyhülést hozott, amennyiben kijelentette, hogy mindazok, akik már repatriáltak, s a vonaton vannak, a határon átengedhetők, ugyisint azok is, akik a magyar állam szolgálatában alkalmazva vannak, s ezt igazolják, továbbá amely családból a családfő künn van, s a család részére is lakása van, végül a volt kolozsvári egyetemi tanárok, akik Szegeden új állásukat akarják elfoglalni. Ez az engedékenység azonban még nem elég, hogy mindenkinek a kívánt elhelyezkedést, s megnyugvást biztosítsa. Még újabb enyhítő intézkedésekre is szükség van, melyek minden kivételes helyzetet megfelelően oldanak meg. A magyar kormány intézkedésével kapcsolatban a belügyminiszter itt úgy intézkedett, hogy a repatriálás iránti kéréseket felülbírálás végett mind fel kell terjeszteni egy Kolozsvárt létesített kitelepítő bizottsághoz, melyben a magyar kormány egy megbízottja is jelen van. A C. F. R. pedig úgy intézkedett, hogy 3 hónapig ilyen célokra, rendes esetben, vagonokat nem ad.

Az ármaximálás ügyében az egységesítő bizottság egyik legutóbbi ülésén, Mihályi miniszter elnöke alatt, úgy határozott, hogy minden maximálást, Erdély és a Bánát egész területén megszüntet, s a szabadkereskedelmet egész terjedelmében megengedi.

A oséplési időszak kezdetével, előfordult eset folytán, kérdést intéztek hozzánk, szükséges-e, hogy a cséplőgépek helyének kijelölése céljából a főszozolgabíró vagy helyettese a helyszínre kiszálljon. Érdeklődtünk Biró Dénes, a felfüggesztett alispánt helyettesítő vármegyei főjegyzőnél, aki kijelentette, hogy az érvényes szabályrendelet szerint teljesen elég, ha a cséplőgépek helyét a községi előjáróságok jelölik ki. Erre a főszozolgabírói hivatalokat már előbb figyelmeztette is.

Vas és gépipari kiállítás Budapesten. Az iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a bukaresti m. kir. képviselőtől vett értesítés szerint, augusztus közepén nyílik meg Budapesten az „Országos vaskereskedelmi és vasipari Szövetség” által rendezett „Magyar országos vas- és gépipari kiállítás”, a melyre eddig is már mintegy 300 kiállító jelentkezett.

Halálozás. László Mihály 35 éves máv. ellenőr, Dégen, július hó 27 én hosszas szenvedés után elhunyt. A derék ember idevaló volt, nem régen távozott el innen, halálával nagyszámu rokonságot borított gyászba, családja iránt a mostani idegen környezetben is nagy részvét nyilvánult meg.

A marhahus ára a napokban Székelyudvarhelyen kilóként 4 leiben, bivaly és borjúhúsé 3 leiben, juhúsé pedig 2 leiben állapított meg.

A Székelyudvarhelyi Székely-Dalegylet kirándulása. Mult vasárnap a Dalegylet reggeltől késő estig tartó kirándulást rendezett a Csicskerdő alá. Nemcsak a dalegyleti tagok és hozzátartozók vettek részt a kiránduláson, hanem a város különböző társadalmi osztályaiból meghívott vendégek is, akiknek úgy az ellátásáról, mint szórakoztatásáról a legnagyobb mértékben gondoskodott a Dalegylet. A dalárda P. Sergius karnagy vezetése alatt több ének számmal szerepelt, délután pedig részint a Dalegylet tagjai, részint a vendégek rögtönzött kabaréval tartották fenn a jókedvet. Papp Margit, Fekete Lajos humoros tárgyú költeményeket szavaltak, Rajk József melodramát adott elő, Benkó Józsefné, dr. Benedek Géza, Bodrogi Balázs, Verestói István énekszólókkal, Lőrincz Teréz és Csandor Jenő ének- és táncjátékkal szerepeltek. A közönség sok tapssal honorálta a szereplők fáradságát. A kellemes és vidám mulatság közben pohárköszöntők hangzottak el. Legelőbb Nagy János, az egyesület elnöke emelt poharat. Köszöntötte a meghívott vendégeket, majd a Dalegylet kulturális és szociális hivatásáról beszélt. Mint 35 éves multjában, úgy a jövőben is a magyar dalt fogja kultiválni a Dalegylet és demokratikus irányban fog haladni ezután is s arra igyekszik, hogy a társadalmi osztályok közötti választ falat ledöntse. E munkájában támogatást kér a vendégektől is. E pohárköszöntőre Tamás Albert gimn. igazgató válaszolt. Ismertette a Dalegylet multját, mely után az elnökséget, a karnagyot és tagokat életette. Benedek Géza dr. a karnagyra, Kósa János dr., Forró Géza és Puhár Gábor a Dalegyletre és a közönségre, Tompa László pedig Voszka kir. ügyészre emelt poharat, akit a dal iránti szeretet vitt el e kedves mulatságba. Voszka a felköszöntőt és a szíves fogadtatást művészi hegedűszóval honorálta. A kirándulás a legnagyobb jókedvben és fesztelenségben késő estig tartott. A Dalegyletnek úgy a kivonulása, mint a bevonulása szép énekszóval történt, melyben az utcák közönsége nagy érdeklődéssel gyönyörködött.

Ferencz József 86 éves. Az unitáriusok nagytekintélyű, érdemes püspöke, az egész erdélyi magyarságnak egyik most is tevékeny szellemi vezére, a nazokban érte meg, testi épségben, csodás értelmi frissességben 86 ik életévét. A patriarchai koru, patriarchai puritánságu kiváló egyházfő ez alkalommal társadalmi osztály és felekezeti különbség nélkül a tisztelet és jókívánságok minden kifejezésével ünnepelték.

Baleset fegyver miatt. Nagy András erkei vasuti ör a mult hó elején a pálya bejárása után egy utközben talált katonaházba tért be. Az ottlevő káplárral beszélgetett, cigarettára is gyújtott, miközben a szobában egy cigányfiu egy fegyvert kapott kezébe, s azzal játszott. A fegyver elsült, s a vasuti ör mind a 2 lábának felső részét átfurta, a miért kórházba kellett szállítani. A cigányfiut pedig ide a fogházba kísérték fel. Az ügyészség azonban nem annyira őt, mint inkább a fegyverre nem elég gondot viselő Butuarin Nicolae altisztet tartja hibásnak, s ezért megkereste az itteni ezredparancsnokságot, hogy hanyagsága miatt részesítse méltó büntetésben.

Gazdanap Farkaslakán és Vargyason. A farkaslakai gazdakör folyó hó 21-én Farkaslakán, a vargyasi gazdakör folyó hó 28-án Vargyason a szaldobosi fürdőn gazdanapot tart a szomszédos gazdakörök bevonásával és a Földmives Szövetség központjának irányítása mellett.

x Dr. Havas Zsigmond a fogászat szakorvosa tisztelettel értesíti a közönséget, hogy fogorvosi rendelését Székelyudvarhelyen Batthyány-tér 4. sz. alatt (I. emelet) megkezdte. Foghúzás érzéstelenítve, fogtömések, aranykoronák, aranyhidak és csapfogak, valamint teljes fogsorok helybeni fogtechnikai laboratóriumában készülnek.

x Szejke fürdőn aug. 21-én, vasárnap műsorral egybekötött táncmulatság lesz. Az előadáson résztvesznek helybeli műkedvelőinken kívül a székelyföldi színikerület szünidőző művészei is. A műsor szórakoztató voltánál fogva, bizonyára nagy számu közönséget vonz a Szejke-fürdőre.

A „Napkelet” augusztusi száma, szokatlanul gazdag tartalommal jelent meg. A magyar irodalom legjobb prozairói: Bartá Lajos, Révész Béla és Déry Tibor szerepelnek e számban. Az erdélyiek közül különösen Nyíró József, Berde Mária nevének kell kiemelnünk. Azok, akik az értékes és emberi lírát kedvelik, nagy gyönyörrel olvashatják Simkó Ervin, Falu Tamás, Finta Zoltán és Juhász Árpád verseit. Mácza János oroszországi információs cikke mély bepillantást nyújt a nagybeteg Országország belső szellemi vívódásaiba. Különös figyelmet érdemel Pap Dezső jubileumi Dante cikke. Bő- és a nyugati kultúrátet szívesen átfogó figyelő rovat egészíti ki a „Napkelet” legújabb számát, mely egyuttal a verspályázat eredményét is közli.

Tűzokozás gondatlanságból. Az országos hegy-vasági közbirtokosság 72 tulajdonosának Varságon fűrészmalmá volt, mely július hó 18—19 ikére virradó éjjel teljesen leégett. Az ügyben f. hó 4-ikén Szabó Géza dr. vizsgálóbíró és Voszka István dr. államügyész a helyszínre kiszállottak és vizsgálatot folytattak. Ennek eredményeképpen azt állapították meg, hogy a tűz Nagy Pál erdőőr gondatlansága miatt keletkezett, aki éjjel berugott állapotában a fabélyegző sütő-vasát keresgélte s ezért gyufával, forgácsból világosságot gyújtogatott s ettől gyuladt meg és égett le az egész fűrészmalom. Az ügyészség gondatlanságból származó tűzvész okozás vétsége címén vádat emelt az erdőőr ellen.

x Hirdetmény. Ministerul Lucralilor Publice Directiunea de Poduri si sosele 6216—921 és 6100—1921 számú rendelete alapján közhírré tétetik, hogy 1921. évi szept. 6-án d. e. 10 órakor nyilvános versenytárgyalás tartatik az Odorheiu Serviciul de Poduri si Sosele (Államépítészeti hivatal) hivatalos helyiségében. 1. Az odorheighorghenii állami uton levő 1 számú Fenyéd patak-hid és 2; a Targul mures-gheorghenii áll. uton levő 13 számú parajdi Küküllő-hid újraépítésére vonatkozólag. Az elkészett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-át tartoznak biztosítékul készpénzben, vagy értékpapirokban valamelyik állami adóhivatalnál letétbe helyezni és az azt igazoló elismervényt ajánlataikhoz csatolni. A feltételek az Odorheiu Serviciul de Poduri si Soselénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az építési anyag szállításánál mérsékelt vasuti díjtelek érvényesek. Ajánlatok lepecsételt borítékban a két hid építésére külön-külön adandók be az érvényben levő számvetési törvény értelmében. Az ajánlatok döntés végett Ministerul Lucralilor Publicehez lesznek felterjesztve. Ezen idő alatt ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak. Odorheiu, 1921 augusztus 5. Serviciul de poduri si sosele din judetul. Sipos, ing. sef.

H. T. E.—Cs. A. C. 5:1. Közönségünk sportszeretetére és minden nemes és szép iránti helyes érzékére vall, hogy foot-ball-sportunk egy csapásra meghódította az egész székely érdeklődést, vagy éppen közömböséget mutató közönséget: és a vasárnapi mérkőzést már szép számu, előkelő közönség nézte végig.

Meg is érdemelte a match az érdeklődést, sőt az izgalmat is, amely már napokkal megelőzte a mérkőzést. A legjobb hírek keringtek a testvér csiki csapatról és ha a mi csapatunktól vereséget szenvedtek is, a hír igazat mondott: iskolázott, jóképeségű játékklassist képviselnek ők. Amde a mi csapatunk messze kimagaslóan játszott és legjellemzőbb a mérkőzést vezető, tapasztalt csiki bírónak a mérkőzés végén tett ama nyilatkozata, hogy „egy kis tréning és a Hargita csapata a kerületi bajnokságban első vagy második helyezett lesz.”

A játék egy-egy szebb akciója hatalmas tapsot váltott ki. Mindvégig lelkes hangulat uralkodott egy a közönségen, mint a játékosok között, akiket a mérkőzés végén meleg óvációban részesítettek.

A mérkőzés eredménye: 5—1, félidő: 3—0 a Hargita javára. A goalokat Papp Zakor Bandi (2), Egyed Feri (2) és Solymossy Jancsi (1) lőtték. A csapat minden egyes tagja kifogástalan volt. Az egész együttes működést a passjáték jellemezte. Biró Papp László Csikszereda volt.

Hozzá tartozik a vasárnapi eredményhez az is, hogy a gyönyörű mérkőzés hatása alatt mozgalom indult meg avégből, hogy az öregebb játékosok és sportkedvelők közül egy „öreg csapat” (oldboy) alakuljon meg. A hét elején a mozgalom oly gyors eredményre vezetett, hogy a csapat több, népszerű és közismert sportbaráttól meg alakulva, csütörtökön délután már első tréningjét is megtartotta. A tréning nagyüzemi közönséget vonzott a pályára és jókedvűen gyönyörködött az öreg fiúk fiatalos erőlködésén. De vajjon lehet-e szemtelket gyönyörködtetőbb látványt el is képzelni annál, mint mikor a legnépszerűbb oldboy csapatbeli csatár, Sebesi János dr. goolt 16 (pedig 2 öt is lött ám!). Ez az oldboy csapat ezután közkívánatra minden főmérkőzés előtt 1/2 órát játszani fog.

KÖZGAZDASÁG.

Marhaimport Magyarországra. Budapesti napilapok közlik, hogy a magyar kormány teljességében szabadidő tette a szarvasmarha kivitelét és behozatalt. Ezen intézkedés bizonyára utat nyit az állatkivitel megindulásának.

Kiviteli illetékek. A romániai legfelsőbb vámbizottság elvben elhatározta a buza, rozs, liszt és olajak vámtételeinek leszállítását. Ezzel egyidejűleg a szesz illetékét 2 leiről 250, a szesz italokét 20 leiről, 25 leire emelte fel, ami annyit tesz, hogy aki szeszt akar kisüstitni is előállítani, ezután fokozottan nem 20, hanem 25 leit kell befizessen az állami adóhivatalba, honnan a főzési bárcát váltja.

Intézkedések a gyümölcsipalinka főzésekre vonatkozóan. A hivatalos lap 88-ik száma a szesztermékek előállításával foglalkozó termelőgazdáknak a folyó év őszére köteleességét teszi, hogy a kifőzendő nyersanyag mennyiségét a gyártási hely megjelölésével az illetékes pénzügyigazgatósághoz azon nyilatkozattal, hogy ezt szesznek akarják feldolgozni, jelentésük be. A kisüstitők adómentességi igényét 21 éven felüli férfi családtagok és családegyikét 30 literre szállítja le a rendelet, az ezen felüli főzésért a szabályszerű illeték inkasszálják. Főzés után a pénzügyi kiküldött az üstöt lepcsételni tartozik s csak akkor szabadíthatja fel, ha újabb főzést jelentenek be. A bejelentés elmulasztása a vonatkozó pénzbüntetésen kívül a gyártott italok és a kisüstit elkobzását vonja maga után.

Új buzaárak. A minisztertanács a legutóbb tartott ülésén az új buza árát 170 leuban állapította meg s a szükséglet beszerzését a falusi szövetkezetekre bízta. Ez annyit jelent, ha a minisztertanács másképp nem határoz, hogy minden falusi hitel és fogyasztási szövetkezet jogaitva lesz a népet, illetve a községi lakosságot élelmi gabonával ellátni.

Gabonaraktárak címmel az udvarhely-vármegyei földműves szövetség elnöke egy tervezetet dolgozott ki és azt az erdélyi gazdasági szervekkel közölte, hogy az erdélyi gazdátársadalom a gabona forgalmazását kezében tartsa. A gabonaraktárak felállításának terve Erdélyszerte szíves fogadtatásra talált.

A múlt heti keddi piacon: új buza 36—38 lei, törökbuza 34—35 lei, zab 20 lei, árpa 26—30 lei árban kelt el.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)
Cenzurat: C. T. Sirca.

Lobogó-fürdő

30—40 villa telkeivel, 3 villájával,
kettős fürdőfürdőjével: mely szén-
savas kénes—hűlés stb., másik szén-
savas vasas, vérszegénység és követ-
kezményei ellen: fém magas klimatikus
hely, fenyvesekkel szabadkézből
eladó.

Értesítőket, bővebb leírásokat küld
a tulajdonos: Nagysőlymosi KONCZ
ÁRMIN, gyógyszerész, Sz.-udvarhely,
Principessa Elisabeta (Batthyány-tér).

Egy fiatal **kereskedő-segédet** és egy jó házból való fiut tanulónak azonnal felvesz: **Bede Gyula** fűszerkereskedő
Odorheiu-Székelyudvarhely.

Az odorheii törvényszék, mint felebbviteli bíróság.
Szám: Pa. 991—5 1921.

A törvény nevében!

Az odorheii törvényszék, mint felebbviteli büntető bíróság árdragítás vétsége miatt Szentpéteri Gyula, mint a Szentkovics János utóda odorheii cég cégvezetője ellen indított büntető, amelyben az odorheii árdragítási bírói bizottság az 1921. évi május hó 30 napján 36/2—1921. szám alatt ítéletet hozott, a vádlott védője részéről a bűnösség megállapítása miatt használt és írásban is indokolt felebbezés következtében Nagy Kálmán tszéki bíró mint elnök, dr. Adorján Samu táblabírói c. és jelleggel felruházott tszéki bíró és dr. Glosz Miksa tszéki bíró, valamint Ehrlich István tszéki joggyakornok, mint jegyzőkönyvvezető részvételével, dr. Voszka István áll. ügyésznek, mint közvádlónak, jelenlétében, Odorheien, 1921. évi június hó 30 napján megtartott nyilvános tanácsülésben vizsgálat alá vette és meghozta a következő

ítéletet:

Az elsőfoku ítéletet — az 1300—1920. III. számu igazságügyi államtikársági rendelet V. fejezete 2. pontjának megfelelő azzal a helyesbítéssel, hogy a vádlott bűnössége az első foku ítéletben körülírt árdragítási vétségben állapított meg s a kiszabott 200 lei pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 4 (négy) napi fogházbüntetésre változtatandó át — indokai alapján helybenhagyja, a felebbezés indokaiban felhozottakra tekintettel azért is, mert a védő mi bizonyítékot sem jelölt meg ama védekezés bizonyítása céljából, hogy az ellenőrző közeg megjelenésekor az árak megjelölése csak a kirakatban elhelyezett árukon hiányzott s ez is csak abból az okból, mert a kirakat épen akkor rendezés alatt állott, aminek bizonyítását a törvény szelleme és az 1300—1920. III. sz. rendelet III. fejezetének II. pontja nem zárja ki.

Odorhei. 1921 június 30-án.

Nagy Kálmán s. k., Dr. Glosz Miksa s. k.,
tszéki bíró, mint elnök. tszéki bíró, mint előadó.

A kiadmány hitelül

Radó s. k., s. hiv. tisztviselő.

Sz. 360—1921

Kirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Vágás község kormája s szatócs üzlete folyó év **szeptember hó 11-én** délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen 1921. év október 1-től hat évi időtartamra használatra fog adatni.

Kikiáltási ár 800 lei. Bánatpénz 10%.

Árverési feltételek a székelydöbői körttkári hivatalban megtekinthetők.

Vágás, 1921 augusztus 8.

Jakab István, körttkár.

Boltkezelőt keres

a székelysentszentkirályi „Hangya” szövetkezet, azonnali belépésre. Jelentkezni lehet „Hangya” áruaktár, Odorheiu.

A sétatéri kioszk megnyitása!

A városi közönség által régóta várva-várt **sétatéri kioszk** megnyitott, ahol naponta friss- és jégbehűtött sör, bor, édesített italok, cukrásztészták, fagyalt és más hideg ételek kaphatók.

A közönség pártfogását kéri tisztelettel:

A bérlők.

Üzlet áthelyezés!

Értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki t. közönséget, hogy

bor és sör-kimérésemet és vendéglői üzletemet

Bem-u. 15. sz. alól a Piata Regina Maria (Batthyány-tér) 6. sz. alá, a volt ERNST-féle cukrász-üzlet helyiségébe helyeztem át.

Új helyiségemben — úgy mint eddig — jó bor, jó konyha, friss sör és izletes villásreggeli kapható. — Szíves pártfogást kéri, illő tisztelettel:

Özv. Bodrogi Sándorné.

Comisiunea de judecata a negustorilor speculanti.
No. 36/2. 1921.

A törvény nevében!

Az árdragítási bírói bizottság árdragítással vádolt Szentkovics János utóda cég elleni büntetőben a kir. ügyész vádjá felett dr. Gallay Kálmán bíró mint elnök, Oracun Nicolae és Daróczy Miklós bizottsági tagok, Bartha Jolán leírónő, mint jegyzőkönyvvezető részvételével, dr. Voszka István kir. ügyész, mint közvádlónak és dr. Szentkovics János ügyvédnek, mint védőnek jelenlétében Odorheien, 1921 május 30. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után meghozta a következő

ítéletet:

Szentpéteri Gyula cégvezető, mint a Szentkovics János utóda odorheii cég felelős képviselője bűnös a 2969—1920. sz. dec. törv. 8 ik §-ába ütköző árdragítási kihágásban, amelyet úgy követett el, hogy Odorheien, 1921 apr. 2 ikán az üzletében és annak kirakatában elhelyezett árukon az árakat nem függesztette ki és ezért a 2969—1920. sz. dec. törv. 8 ik § a alapján 200 lei pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést a Btk. 53 ik § a és a K. T. 621—1920. sz. rend. alapján behajthatatlanság esetén 50 leienként egy napi, összesen 4 napi elzárásra kell átváltoztatni.

Vádlott a Bp. 480. § a értelmében köteles az ezután felmerülő büntetői költséget az államkincstár javára megtéríteni.

Az 1916. évi IX. t.-c. 5 ik §-ának utolsó bekezdése alapján kötelezi vádlottat, hogy ezt az ítéletet jogerőre emelkedés után az Odorheien megjelenő „Székely Közélet” című lap legközelebbi számában egyszer saját költségén egész terjedelmében közzé tétesse.

A pénzbüntetést a jelen ítélet kihirdetésétől számított 15 nap alatt az ipari és kereskedelmi miniszter javára az 1300—1920. sz. rend. V. l. p. ut. bek. alapján az odorheii kir. járásbíróhoz tartozik befizetni.

Indokok:

A kir. ügyész vádat emelt Szentkovics János utóda odorheii cég ellen a 2969. sz. dec. törv. 8. §-ába ütköző árdragítási kihágás miatt, mert a detektívjelentés szerint Odorheien 1921 április 2-án az üzletében és ennek kirakatában elhelyezett árukon az árakat nem függesztette ki.

A vádlott cég a tárgyalásra szabályszerű idézésre nem jelenve meg, a tárgyalás a Bp. 540. §-ának 2. bek. értelmében távollétében is megtartott.

A védő elismerte azt, hogy a detektívek megjelenése alkalmával a kérdéses árukon az árak kifüggesztve nem voltak, de azzal védekezett, hogy a detektívek éppen a kirakat rendezésekor jelentek meg az üzletében s annak eleget tenni már nem volt alkalma.

Miután pedig a hivatkozott dec. törv. 9 ik §-a szerint a rendőrségi közegek által megállapított tényállásokkal szemben bizonyítéknak helye nincsen, vádlott cég a terhére rótt árdragításban marasztalando volt.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülmény gyanánt vétetett figyelembe a büntetlen előélet s a kihágás csekélyebb jelentősége.

Ezekkel szemben súlyosító körülmények nem merültek fel.

Az ítélet egyéb intézkedései a hivatkozott §§-okon alapulnak.

Odorheiu, 1921. évi május hó 3-án.

Dr. Gallay Kálmán s. k., biz. elnök.

A kiadmány hitelül Reichert, kezelő.

Odorheii törvényszék.

C. 220—2. 1921.

Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Kis Elekné sz. Kis Rebeka sükei lakos részéről az 1911. I. t.-c. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az olasz fronton, mint a volt m. kir. 23. honvéd gyalogezred törzsőrmestere, 1918. évi május hó 11. én állítólag elhalt Kis Elek volt sükei lakos elhalálása ténynek megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Sebesi Ákos ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Kis Eleket és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot a Kis Elek életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficiala”-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. március 23.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelül: **Florián**, shiv. tisztv.

Az odorheii törvényszék.

C. 925—2. 1920.

Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Ambrus Lidia alsósófalvi lakos részéről az 1911. I. t.-c. 748. § alapján előterjesztett kérelem folytán az 1916. év szeptember 29-én tusként Ó Romániába vitt és annak Krasro nevű városában 1917. év január 8. án állítólag elhalt Ambrus József volt alsósófalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Borosnyai Pál ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Ambrus Józsefet és mindazokat, kiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Ambrus József életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficiala”-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó eltelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi április hó 26. án.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelül: **N.**, s. hiv. tisztviselő.**Nagy melegben****üdülni csak a SZEJKÉN**

lehet. A Szejké gyógyfürdő kénes, szénsavas vize felfrissíti az idegeket, ifjító és gyógyító hatása páratlan. ■■■

Harminc fürdőre abonoma 180 L. Vasárnap mindenki a Szejkére megy. Egész nap és éjjel Autó mobil jár. ■■■■

Hirdetmény.

A 105—106. gyalogezrednek Udvarhelyt szüksége volna 60 000 kg. azaz hatvan ezer kg. szalmára. Azok, akik hajlandók volnának e mennyiség szállítását elvállalni, ajánlataikat küldjék be e hó **20-ikáig** a feant nevezett ezrednek.

Udvarhely, 1921 augusztus 10.

A 105—106. gyalogezred.

Czukraszda áthelyezés!

Értesitem igen tisztelt vendégeimet, hogy 21 év óta fennálló

cukraszdamat és kávéházamat ::

a barátok templomával szemben levő saját házamba helyeztem át, ideiglenesen, míg az első rész építése befejeződik, az épület hátsó részébe. Mindenféle cukraszda és kávéházi cikkek állandóan kaphatók. Szives pártfogás kér, tisztelettel

Ernst György, (cukrasz.)

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi- és gyermek **fehértűk** menyasszonyi kelengyék, leányka és flugyernek ruhák, legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb diát szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolvig Keresztélyné

Székelyudvarhely, Kornis-utca 14.

..... szám alatt (emelet)

Elsőrendű, cserép alatt égetett

fedélcserép és téglá

juliustól 22-től állandóan kapható

Ugron Ákos fedélcserép és téglagyárában Odorheiu-Székelyudvarhelyt**BUTOR-nagyraktár!**

Mindennemű butor a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható ■■■

nagyban és kicsinyben esetleg részletre is!

BALÁZS KÁROLY

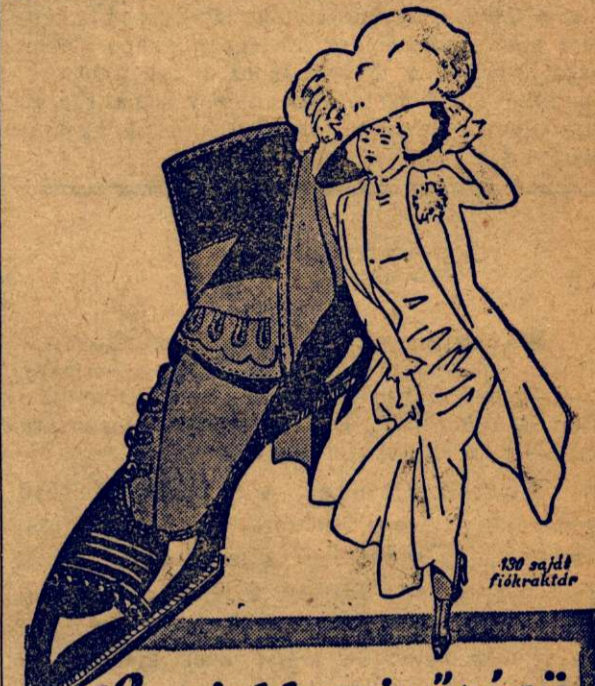
butorraktárában

Bulevardul Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 37.

Erdély egyik legnagyobb városának legelőkelőbb negyedében

nagyforgalmu gyógyszerertár eladó

gyönyörű, művészi berendezéssel, új házzal, gyógyszerész lakással együtt. A ház 15 évig adómentes. Gáz, villany és víz az egész házban bevezetve, aszfaltos udvar, szép kert. Cim a kiadóhivatalban.

Legjobb minőségű elegáns és jutányos a Turulcipő

Székelyudvarhelyi főkövesető:

RITTER LIPÓT

Kossuth-utca 9. szám.

Ha olcsón akarja fűszer, liszt- és háztartási szükségletét beszerezni keresse fel:

Bodrogi és Hirsch

üzletét.

Az Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár Részv.-Társaság

BŐRÜZLETÉBEN

a Florián-féle házban mindenféle bőrök, talpak s a bőrüzlet keretébe tartozó cikkek egy nagyban, mint kicsinyben a legelőnyösebb árban kaphatók.

Márvány és trachit

siremlékeket

legszebb kivitelben készít és raktáron tart:

Fancsali Bálint

kőfaragó-mester

Odorheiu-Sz. udvarhely a Vasútállomás mellett

Hivatalok figyelmébe!

Müller-féle kiváló antracén és lila irótinta, ugyszintén valódi Pelikán író- és másoló tinta kapható jutányos áron a Könyvnyomda Részvénytársaság papir- és írószerkereskedésében.

Megint új és olcsó áruk érkeznek**HIRSCH RUDOLF** közismert divatárú-üzletébe.

Külön felhívom a figyelmét a vásárló közönségnek **jóminőségű és olcsó férfiszövetekre,** vásznakra, zefirekre és mindennemű mosó és szövött-árakra, stb., stb.